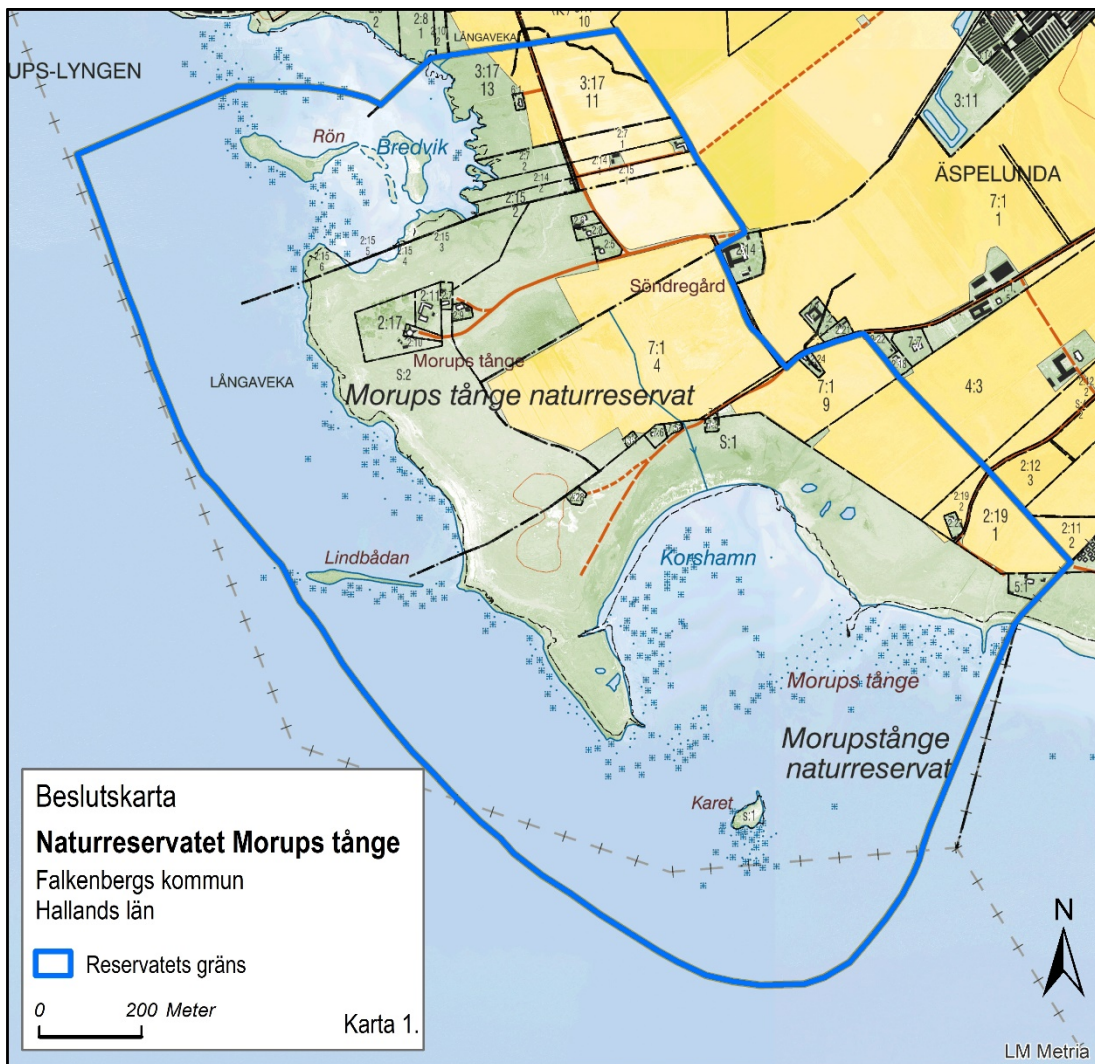

Förslag till nytt beslut för naturreservatet Morups tånge i Falkenbergs kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (MB) att syfte, skäl och föreskrifter enligt nedan ska gälla för naturreservatet Morups tånge. Reservatets gräns, som är den samma som tidigare, har markerats med blå linje på beslutskartan, karta 1 ovan.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 7 § MB att tidigare meddelade beslut om naturreservatet Morups tånge från den 9 september 1969 (dnr III R1 1 5 67), 31 oktober 1977 (dnr 11.122-696-:76) och 22 juli 1991 (dnr 231-4707-91) samt från 20 mars 2014 (dnr 511-336-14) upphör att gälla när föreliggande beslut vunnit laga kraft.

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	Halland@lansstyrelsen.se	010 – 224 30 00

2020-01-14

511-7202-19

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 2).

Detta beslut riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark-och vattenområden berörs.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och biologisk mångfald samt att skydda och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Det öppna kustlandskapet med havsstrandängar, sandhedar och artrika marina områden ska gynnas liksom skyddsvärda arter knutna till dessa miljöer och då särskilt bland vadare, tärnor och änder, kärlväxter och insekter.

Fåglarna ska kunna vistas i reservatet utan att störas av friluftsliv, anläggningar eller verksamheter. De ska kunna dyka för att söka föda utan att fastna i fiskeredskap. Det artrika havsområdets betydelse som födokälla för häckande, rastande och övervintrande fåglar bland vadare, tärnor och änder samt som uppväxt- och födosöksområde för marina organismer ska värnas. De marina naturmiljöerna ska förekomma och utvecklas under naturliga förutsättningar. Artsammansättningen, populationsstorleken och storleksfördelningen för de marina arterna ska styras av naturliga förutsättningar. Detta gäller speciellt arter som till exempel stor rovfisk, som har en viktig funktion i det marina ekosystemet.

Vegetationen på land ska vara hävdpräglad med stort inslag av nektar- och pollenproducerande arter och med ringa inslag av vedartade växter. Tångvallar, våtmarker, och ytor med bar sand och småtävighet är viktiga strukturer i området.

Reservatet ska bidra till att gynnsam bevarandestatus uppnås i den biogeografiska regionen för förekommande arter och naturtyper som Sverige har förbundit sig att skydda i internationella konventioner och överenskommelser.

Reservatet ska vara tillgängligt för rekreation och friluftsliv i den mån områdets biologiska värden inte hotas.

Syftet skall nås genom att:

- det öppna kustlandskapet bevaras,
- land- och vattenmiljöer skyddas mot exploatering,
- störningar på fågellivet minimeras genom att tillträdesförbud införs på delar av vattenområdet och betesmarken under häcknings- och rastningsperioderna och genom att överflygning med luftfartyg under 500 meters höjd förbjuds,
- sjöfåglar, marina organismer och havsbottnar skyddas genom reglering av skadliga fiskemetoder,

2020-01-14

511-7202-19

- marina organismer och havsbottnar skyddas mot störning genom förbud mot skadliga ankringsmetoder,
- strandängar och sandhedar sköts med metoder som gynnar häckande och rastande fåglar bland vadare, tärnor och sjöfågel samt nektar och pollenproducerande växter,
- nya miljöer som gynnar häckande, rastande och övervintrande fåglar skapas genom restaurering och anläggning av öppna våtmarker,
- åkrar hålls hävdade och tillgängliga för häckande, rastande och födosökande fåglar,
- jakt genomförs på predatorer för att minska plundring av fågelbon,
- främmande arter bekämpas om de riskerar att skada de naturvärden som reservatet avser att bevara,
- informationsmaterial och anläggningar för friluftslivet anläggs och underhålls, samt genom att
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper beaktas i skötseln av reservatet.

Skälen för beslutet

Morups Tånge har höga naturvärden i form av ett rikt fågelliv under hela året och av artrika öppna havsstrandängar, sanddyner, kusthedar och marina miljöer. Naturvärdena kan skadas av bl.a. fysisk exploatering, ohävd, skadliga fiskemetoder och störningar från friluftsliv. De viktigaste åtgärderna för att bevara naturvärdena är att skydda området mot alla typer av exploatering, att hävda gräsmarkerna och restaurera våtmarkerna så att området hålls öppet, rikt på blommande örter, fritt från igenväxning och attraktivt för rastande och häckande fåglar, att kanalisera och införa restriktioner för friluftslivet och att reglera fisket.

Föreskrifter

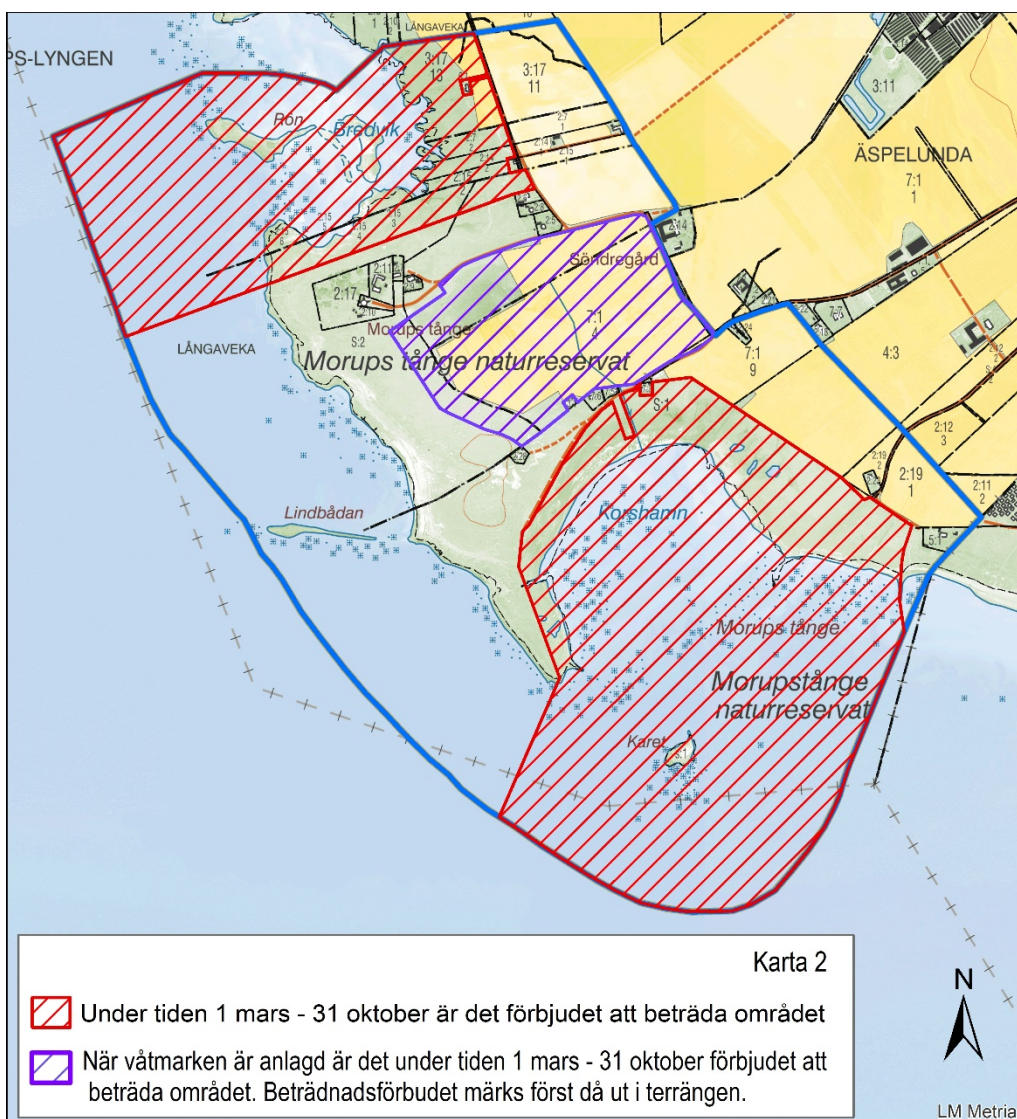
A. med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken (MB), om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad, anordning eller anläggning,
- 2 uppföra mast eller antenn samt anlägga luft- eller markledning,
- 3 anlägga väg,
- 4 gräva, schakta, muddra, borra, spränga eller bearbeta mark eller havsbotten,
- 5 bedriva täkt av t.ex. jord, grus, sand eller alger,
- 6 dika, dämna, dikesrensa eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi. Med Länsstyrelsens tillstånd är det dock tillåtet att underhålla dike enligt bestämmelserna i 11 kap. 17 § miljöbalken under förutsättning att diket är lagligt anlagt,

2020-01-14

511-7202-19

- 7 anordna upplag, tippa eller fylla ut,
- 8 inom området så, plantera, bedriva vattenbruk eller på annat sätt uppföröka växt- eller djurarter.
- 9 plöja, harva eller på annat sätt bryta vegetationstäcket,
- 10 kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
- 11 uppföra stängsel eller hägnad,
- 12 under tiden 1 mars – 31 oktober beträda eller vistas inom de områden som är markerade med rött raster på karta 2 nedan,
- 13 när våtmarken har restaurerats är det under tiden 1 mars – 31 oktober förbjudet att beträda eller vistas inom det område som är markerat med violett på karta 2 nedan. Detta förbud kommer att markeras i terrängen först när våtmarksarbetet är slutfört,

2020-01-14

511-7202-19

- 14 sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
- 15 anlägga båtförtöjning, ankra med släpkätting eller ankra på annat sätt som medför att bottenlevande organismer påverkas negativt,
- 16 lägga upp båt på land mer än tillfälligt,
- 17 bedriva jakt samt
- 18 framföra motordrivet fordon annat än på bilväg eller parkera annat än på anvisad plats,

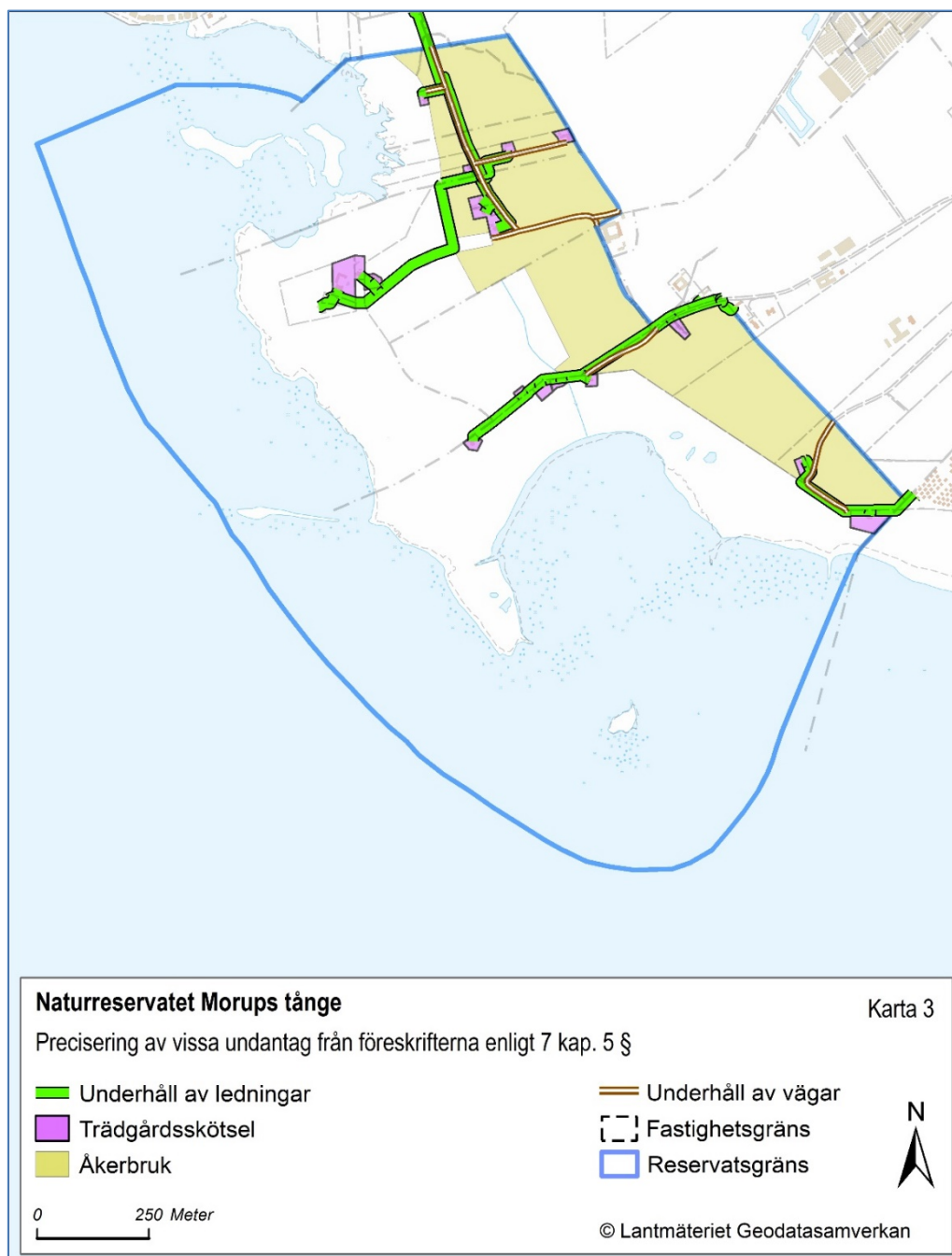
Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

- 19 bygga ut eller väsentligt ändra befintlig byggnad, anordning eller anläggning,

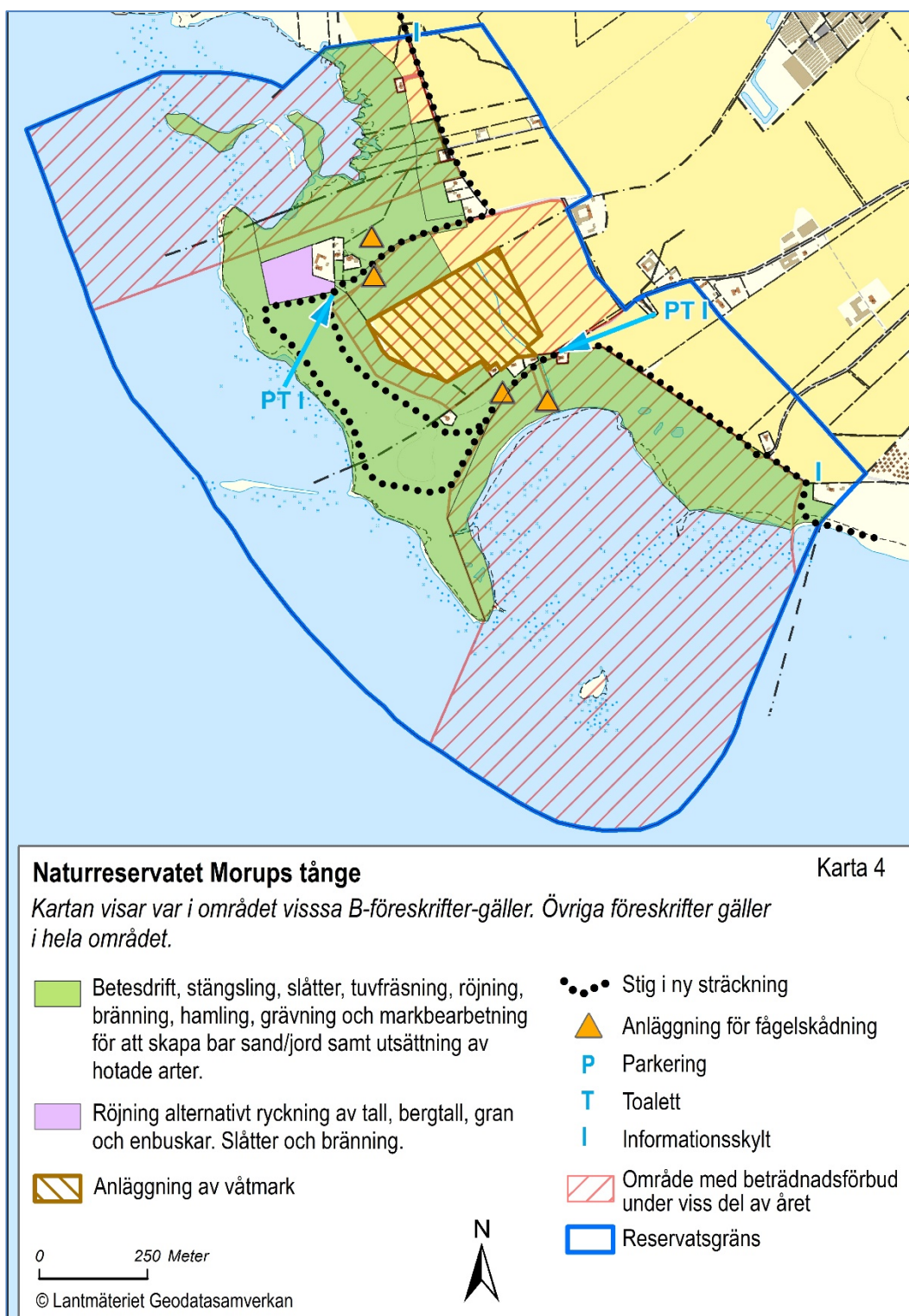
Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna B 1 – 7 nedan,
förvaltaren eller den som förvaltaren uppdrar åt, att anlägga och underhålla öppna våtmarker,
- betesdrift och skötsel av betesmark,
- åkerbruk inom områden som har markerats på karta 3 nedan,
- trädgårdsskötsel inom trädgårdsområden som har markerats på karta 3,
- jakt på kråkfågel, havstrut, grävling, mink, räv, vildsvin, mård och andra predatorer, samt jakt på hare under perioden 15 nov - 15 februari.
- underhåll av de ledningar och vägar som har markerats på karta 3 nedan. Undantaget gäller endast under förutsättning att:
  - åtgärder som ska utföras inom område med beträdnadsförbud genomförs under perioden 1 november - 28 februari
  - åtgärder som ska utföras utanför område med beträdnadsförbud genomförs under perioden 1 september - 28 februari,
  - hänsyn tas till betesdjur, stängsel och friluftsanordningar
  - framkomlighet på stigar inte har försämrats när arbetet har avslutats,
  - inget material tillförs området som kan innehålla för området främmande arter eller förorenande ämnen,
  - markskador minimeras och eventuellt uppkomna skador repareras,
  - informationsskyltar sätts upp vid reservatets parkeringsplatser innan åtgärder påbörjas, om åtgärderna tar längre tid än två dagar. Dessa ska innehålla information om vad som görs och telefonnummer till kontaktperson. Skyltarna ska tas ner direkt efter det att åtgärden avslutats,

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla åtgärder inom området enligt följande:

2020-01-14

511-7202-19

1. utmärkning av naturreservatets gräns och områden med beträdnadsförbud enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. betesdrift, stängsling, slåtter, bränning, tuvfräsning, röjning av vedväxter, avverkning, hamling, grävning och markbearbetning för att skapa bar sand/jord om inom de områden som anges på karta 4 ovan,
3. våtmarksanläggning och efterföljande skötsel se karta 4 ovan,
4. anläggning och underhåll av friluftslivsanordningar exempelvis anläggning av ny stig, gömsle, plattform för fågelskådning, parkeringsplatser, toaletter och informationsskyltar, se karta 4 ovan,
5. jakt på kråkfågel, havstrut, grävling, mink, räva, vildsvin, mård och andra predatorer samt bekämpning av främmande arter,
6. utsättning av hotade arter där utsättningar krävs för att stärka artens möjlighet till långsiktig överlevnad i länet samt
- 7 undersökningar och dokumentation av friluftsliv, mark, vatten samt växt-, svamp- och djurliv.

C. Med stöd av 7 kap. 30 § MB, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

1. under tiden 1 mars – 31 oktober beträda eller vistas inom områden som är markerade med rött raster på karta 2 ovan,
2. när våtmarken har restaurerats är det under tiden 1 mars – 31 oktober förbjudet att beträda eller vistas inom det område som är markerat med violett på karta 2 ovan. Detta förbud kommer att markeras i terrängen först när våtmarksarbetet är slutfört,
3. bedriva brädsegling eller kitesurfing,
4. flyga över området på en höjd understigande 500 meter över havsytan med bemannat eller obemannat luftfartyg (ex. drönare, modellflygplan, gyrokopter och helikopter).
5. åka vattenskidor eller framföra vattenskoter eller liknade farkoster,
6. anlägga båtförtöjning, ankra med släpkätting eller ankra på annat sätt som medför att bottenlevande organismer påverkas negativt,
7. ha båt förtöjd eller upplagd på stranden kl. 22-06,
8. ha husvagn eller husbil i reservatet kl. 22-06,
9. framföra motordrivet fordon annat än på bilväg och parkera annat än på anvisad plats,
10. sätta upp tavla, affisch, skylt, snitsel eller göra inskrift,
11. sätta upp tält,
12. elda,
13. ha hund okopplad,

2020-01-14

511-7202-19

14. skada, plocka eller samla in växter, alger, mossor, lavar eller svampar annat än enstaka exemplar. Förbudet gäller inte plockning av bär och matsvamp,
15. cykla annat än på bilväg och
16. rida annat än på bilväg.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

17. anordna lägerverksamhet, tävlingar eller andra arrangemang,
18. använda fällor som dödar ryggradslösa djur,
19. inplantera för området främmande arter,
20. utföra vetenskapliga undersökningar som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön

Upplysningar:

Om föreskrifter ovan

A-föreskrifterna gäller för åtgärder och verksamheter som genomförs med stöd av äganderätt eller andra juridiska rättigheter, t.ex. nyttjanderätt och servitut. I det fall en åtgärd som enligt lag enbart får utföras av en rättighetsinnehavare, utförs av en person som saknar rättighet, omfattas denna person av de förbud som meddelas i A-föreskrifterna. Således gäller A-föreskrifterna till exempel för alla personer som röjer sly eller avverkar i reservatet, eftersom en sådan åtgärd endast får utföras av rättighetsinnehavare (eller av annan efter medgivande från rättighetsinnehavare).

C-föreskrifterna gäller för allmänheten. Föreskrifterna riktar sig även till markägaren och andra med särskild rätt till fastigheten då dessa utövar aktivitet som inte har med pågående markanvändning eller nyttjanderätten att göra.

C-föreskrifterna om begränsning av rätten att färdas och vistas i reservatet gäller omedelbart och även om beslutet överklagas.

Länsstyrelsen erinrar även om att andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

7 kap. 27-29 §§ miljöbalken, Natura 2000

Området är ett Natura 2000-område. Det krävs tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område. Detta gäller även åtgärder som utförs utanför det aktuella området om de får effekter inom området.

7 kap. 13-18h §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskydd berör de delar av reservatet som ligger inom 300 meter från havet eller

2020-01-14

511-7202-19

inom 100 meter från vattendrag. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

12 kap. 6§ miljöbalken

För verksamheter och åtgärder som kan ändra naturmiljön väsentligt krävs samråd med länsstyrelsen, i de fall verksamheten eller åtgärden inte omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Inom reservat kan t ex underhåll av ledningsgator eller vägar omfattas av samrådsplikt.

4-9 §§ artskyddsförordningen (2007:845), fridlysta arter

Många arter är fridlysta. Det innebär att djuren och växterna inte får skadas eller störas, och i många fall även att fortplantningsområden och viloplatsar är skyddade. Alla fåglar, groddjur, kräldjur, fladdermöss samt orkidéer är fridlysta, och dessutom ett urval av andra organismer.

2 kap. 1, 6-8 §§ kulturmiljölagen (1988:950), fornlämningar

De fasta fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddade enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning.

FIFS 2004:36 3 kap. 3 § Bil. 5 Fredningsområde för fisk

Fiske inom området är förbjudet fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 mars. Förbudet gäller inte fiske med hummertina. Från 1 april till 30 september får fiske inom fredningsområdena bedrivas endast med landvad efter sill, skarpsill eller makrill, med hummertina och med handredskap om fiskemetoden som sådan inte kräver användning av båt eller utgörs av angeldonfiske eller liknande metod. Har man ett speciellt ålfisketillstånd (se paragraftext) kan man under 1 maj - 14 september fiska inom fredningsområdena med ålryssja som inte är högre än 60 centimeter och åltina.

2020-01-14

511-7202-19

Beskrivning av området

Reservatet har fått sitt namn av den utskjutande udden Morups tånge. Udden omges av vikarna Bredvik i norr och Korshamn i söder. I anslutning till reservatet ligger samhällena Glommen i norr och Olofsbo i söder.

Reservatet domineras av helt öppna, betade havsstrandängar och sandhedar samt grunda revmiljöer och ler- och sandbottnar i havet utanför. I den norra delen av området är sanddynerna små och låga men mot Korshamnsudde blir de något större och mäktigare. Den östra delen av reservatet utgörs av åkermark. Inom reservatet finns bostadsbebyggelse.

Uppgifter om reservatet

Namn	Morups tånge
Kommun	Falkenberg
Församling	Morup
Reservatet bildades år	1946 och det utvidgades år 1969
Natura 2000-område	Morups tånge, SE510081, sedan 1996, området är utpekade både enligt fågeldirektivet och habitatdirektivet
Areal	207 hektar, varav vatten 118 ha
Lägesbeskrivning	Omedelbart söder om Glommen, 7 km norr om Falkenbergs centrum
Mittkoordinater (SWEREF 99 TM)	N 6311638, E 339616
Naturgeografisk region	11. Södra Hallands kustland
Maringeografisk region	Kattegatt
Typindelning av kustvatten enligt vattendirektivet	5. Södra Halland och norra Öresunds kustvatten
Vattenförekomst:	SE564500-122601 Södra mellersta Hallands kustvatten
Naturvårdsregister-ID	2002010
Förvaltare	Länsstyrelsen
Fastigheter och särskilda rättigheter	Redovisas i bilaga 1

Ärendets handläggning

Espelunda strandallmänning och skäret Karet fridlystes som naturminne 1946. Beslutet motiverades dels av behovet av ökat skydd för fågellivet men även för

områdets skönhet och den rika floran inom delar av området. Jakt och skottlossning inom området förbjöds. Skyddet har sedan kompletterats vid flera tillfällen.

Det nu gällande beslutet togs den 9 september 1969 då området utökades. Syftet med reservatet var liksom tidigare att skydda fågellivet, området skönhet och den rika floran. De vanliga föreskrifterna infördes gällande markägare, som förbud mot grävning, upplag, jakt, exploateringar och verksamheter, och gällande den besökande allmänheten som förbud mot att ställa upp husvagn, framföra och parkera med motordrivet fordon mm.

I tilläggsbeslut 1977 inskränktes allmänhetens rätt att röra sig i området när beträdnadsförbud infördes på strandängen öster om diket i Korshamnsviken. 1982 fastställdes en skötselplan för området och år 1991 infördes förbud mot ridning.

Sedan 1996 ingår området i EU:s nätverk av skyddade områden, Natura 2000.

År 2007 tecknade Naturvårdsverket och markägaren till fastigheten Äspelunda 7:1 ett avtal om anläggning av en våtmark genom dämning, reglering av vattennivån och anläggning av häckningsöar.

Under 2014 kompletterades föreskrifterna åter med ett förbud mot brädsegling, kitesurfing, drakflygning, skärmflygning, modellplansflygning, vattenskidåkning och körning med vattenskoter.

Länsstyrelsen har under de senaste åren uppmärksammat att föreskrifterna på olika sätt inte ger tillräckligt skydd för det rika fågellivet. Falkenbergs Ornitologiska Förening, har också inkommit med synpunkter på det svaga skyddet för fågellivet i området. Länsstyrelsen har upprättat ett förslag till nytt beslut för naturreservatet som nu skickas ut till rättighetsinnehavare och berörda myndigheter och organisationer.

Länsstyrelsens bedömning

Morups tånges höga naturvärden knutna till fågellivet och naturbetesmarkerna har sedan länge varit kända och dokumenterade i olika inventeringar. Området utgör en av västkustens viktigaste rast- och häckningslokal för alla typer av vadare. Inom området häckar skyddsvärda fågelarter bland andra skärfläcka, rödbena, större strandpipare, strandkata, ejder och tärnor. De grunda bottarna med sina rev och mjukbottnar hyser ett rikt marint liv med ryggradslösa djur, olika alger och ålgräsängar samt fiskar. De produktionsrika grunda bottarna med ansamlingar av tång, framförallt i vikarna och längs stränderna, som i olika nedbrytningsstadier lockar en mängd olika småkryp, är viktiga orsaker till området stora kvaliteter för rastande och häckande fåglar. Växt- och insektslivet på de salta strandängarna och sandhedarna är artrikt och här finns flera både typiska växter som kustarun, trift, smultronklöver, och ovanliga arter som backsippa och martorn.

2020-01-14

511-7202-19

Området ingår i EU:s nätverk av skyddade naturområden: Natura 2000 (Morups tånge SE0510081) med stöd av habitatdirektivet och fågeldirektivet och det är utpekad som ett Ramsarområde inom Våtmarkskonventionen (Konvention om våtmarker av internationell betydelse). Det är också av riksintresse för naturvården enligt 3 kap. 6 § MB.

Strandängarna och havsområdet bedöms ha högsta naturvärdesklass i det kommunala naturvårdsprogrammet och strandängarna är klassade som naturtypen 1330, salta strandängar i Jordbruksverkets Ängs- och betesmarksinventeringen. I Naturvårdsverkets ”Kust- och skärgårdsområden i Sverige” pekas *Dokumenterat art- och populationsrika sträck och häckfågelområden* ut som ett särskilt ansvarsområde för skydd, hänsyn och förvaltning i Hallands län.

Behov av ett nytt beslut

Ett ökat bebyggelsetryck utmed kusten, ett ökat antal besökare i kustreservaten och minskande ytor med öppna havsstrandängar och sandhedar påverkar fågellivet negativt. Enligt Förordningen om områdesskydd 16 och 19 §§ ska inom ramen för sina befogenheter och ansvarsområden myndigheterna vidta de åtgärder som behövs eller är lämpliga med hänsyn till det skyddsintresse som föranlett att ett område förtecknats som Natura 2000-område. Myndigheterna ska särskilt bevaka att en gynnsam bevarandestatus bibehålls eller återställs för berörda livsmiljöer och arter.

Länsstyrelsen bedömer att om de ornitologiska värdena långsiktigt ska kunna bevaras inom Natura 2000-området Morups tånge måste friluftslivet regleras utöver vad som skett tidigare. För att uppnå syftet med naturreservatet, att gynna rastande och häckande fåglar bland änder, vadare och tärnor, och för att området ska bidra till att gynnsam bevarandestatus uppnås för områdets naturtyper och arter på biogeografisk nivå, är det viktigt att fåglarna kan vara ostörda under de känsligaste delarna av året. Beroende på omfattning och tidpunkt kan störningar leda till att fåglarna lämnar ägg eller ungar obevakade under kortare eller längre tid. Ägg och ungar utan föräldrarnas skydd riskerar att drabbas av predation, speciellt om trutar eller kråkfåglar befinner sig i närheten under störningen. I reservatet förekommer inte bara häckande fåglar utan även en mängd rastande fåglar. Dessa anländer under våren när de är på väg norröver och sedan efter sommaren när de flyttar söderut. Framst rastar vadare, änder och gäss av olika slag. Området erbjuder god näringstillgång vilket fåglarna är beroende av. Om de störs vid födosökstillfället under flyttning tvingas de flyga iväg till områden med sämre näringstillgång vilket kan leda till sämre överlevnad under den ansträngande flyttningen. Vid Korshamn utvidgas området där det råder beträdnadsförbud följaktligen ut i vattnet och ut på udden bland annat eftersom besökare ofta sneddar över det grunda havsområdet och då påtagligt stör fågellivet under den period då det nu gällande beträdnadsförbudet gör det omöjligt att vandra på stranden. Beträdnadsförbudet utökas också i tid så att det gäller både under häckning och flyttningstiden. Efter den 1 november anses de flesta fåglarna ha flyttat vidare. Genom att beträdnadsförbudet på detta sätt utvidgas både i tid och rum skyddas områdets fågelliv mot störningar. För att underlätta för närboende och andra som vandrar utmed Hallandskusten att ta sig fram utan att störa fåglar, behöver stigen från

2020-01-14

511-7202-19

sandstranden vid Olofsbo västerut läggas om i ny sträckning.

Även Bredvik är ett värdefullt grundområde för födosökande fåglar. När beslut fattades 1977 om tillträdesförbud i Korshamnsviken utreddes även behovet av ett tillträdesförbud vid Bredvik. Länsstyrelsen var då inte beredd att införa beträdnadsförbud men konstaterade att om det i framtiden skulle visa sig påkallat med skärpning av tillträdesförbudet skulle Länsstyrelsen ta upp ärendet för prövning. Länsstyrelsens har de senaste åren noterat att bland andra skärfläcka, småtärna, tofsvipa, rödbena häckat eller gjort häckningsförsök vid viken. Länsstyrelsen finner därför att beträdnadsförbud bör införas även inom detta område.

Länsstyrelsen planerar också att förbättra området som häcknings- och rastningslokal för fåglar genom att återställa den våtmark som tidigare funnits centralt i reservatet (Sortabäcks floe). I dagsläget finns ett avtal om anläggning på en del av marken men Länsstyrelsen bör förhandla med markägare så att hela våtmarken kan återskapas. För att skydda fåglarna från störning behöver ett tillträdesförbud inrättas även här. Detta ska träda ikraft och märkas ut i fält när restaureringsarbetena är klara. Idag häckar rödbena och tofsvipa i de utdikade men fortfarande fuktiga markerna.

Störningseffekter på fåglar från flygfarkoster har studerats. Störning från helikopter har i kunnat noteras på så långa håll som 1200 m höjd eller 4,8 km lateralt avstånd. En helikopter som plötsligt dyker upp har en potential att vara allvarliga för häckande fåglar, då fåglarna i paniken kan stöta ur ägg och ungar ur boet. Sökande efter föda blir också mindre effektiv av den ökade vaksamheten och stressen vilket kan leda till försämrad reproduktion. Fåglarna störs sannolikt av flygfarkoster även under flyttningsperioden då deras energistatus är låg. Rastande fåglar kan drabbas; stressas och skrämmas bort från ett av få lämpliga födosöksområden i trakten. Eftersom fåglar har en snäv energibudget kan små minskningar i födointag medföra en stor påverkan på fettupplagring inför flyttning. De svenska populationerna av flera av arterna som häckar och rastar i området är sannolikt inte självbärande och bristen på lämpliga häckningsplatser är en viktig orsak till detta. Länsstyrelsen inför därför överflygningsförbud till en höjd av 500 meter från havsytan för bemannade och obemannade luftfartyg.

Nät och ryssjefiske riskerar att utgöra ett hot mot fåglar och marina organismer av flera skäl. Till exempel riskerar dykande fåglar som ejder och småskrake och de marina däggdjur som söker sig till området, att fastna i fiskeredskap som bifångst och drunkna. Bottnarna utsätts för fysisk skada vid fisket och det finns risk för negativ påverkan på djurlivet på bottnarna. Fiskar, t ex stora rovfiskar, som har en viktig funktion i ekosystemet fiskas upp. Övergivna och förlorade fiskeredskap kan spökfiska. Nät- och ryssjefiske är reglerat i större delen av området via fiskerilagstiftningen dock är det tillåtet att fiska med landvad vilket skadar bottnarna fysiskt och grumlar vattnet. Länsstyrelsen bedömer därför att de fiskeföreskrifter som finns i dagsläget inte är tillräckliga. Länsstyrelsen kommer därför hemställa till Havs- och Vattenmyndigheten att fiske med redskap förbjuds i hela naturreservatet genom fiskerilagstiftningen.

2020-01-14

511-7202-19

Föreliggande beslutsförslag skiljer sig från gällande beslut från 1969 huvudsakligen i följande avseenden:

Länsstyrelsen menar att beslutet från 1969 som har meddelats med stöd av äldre regler behöver ses över för att anpassas efter gällande lagsstiftning och för att åstadkomma ett ändamålsenligt skydd av prioriterade bevarandevärden.

Syfte

Syftet får en modern lydelse och utvidgas till att även omfatta de marina värdena.

Skälen för beslutet

Skäl för bildande av naturreservat har inte formulerats i tidigare beslut. Enligt 7 kap. 5 § MB ska skälen för beslutet anges i ett reservatsbeslut.

A-föreskrifter om användning av mark och vatten (7 kap. 5 § MB)

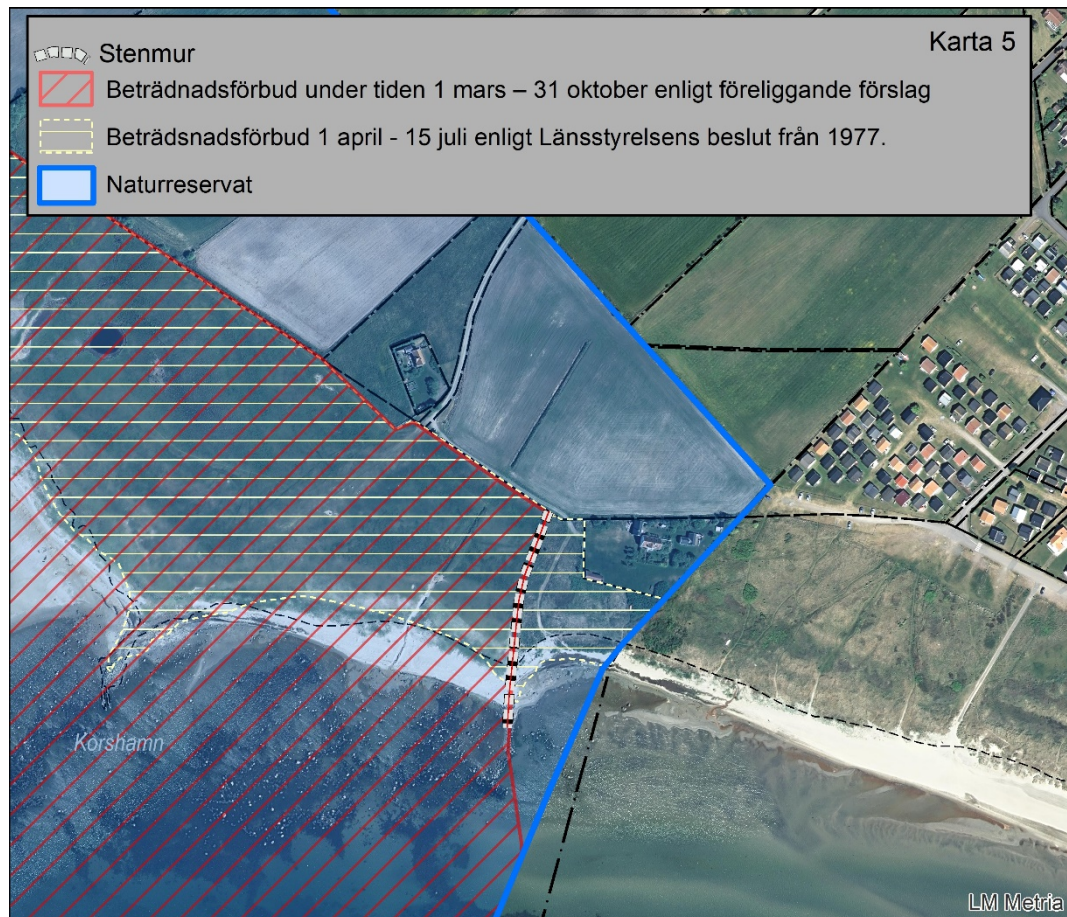
Föreskrifterna har moderniserats och utvidgats. Det är enligt förslaget förbjudet att utföra anläggningar som mast och antenn, vindkraftverk och väg mm samt att genomföra produktionshöjande åtgärder i betesmarken. Nya föreskrifter har också införts för att skydda de biologiskt rika marina bottnarna bland annat förbjuds aquakulturer och att ankra med släpkätting. Möjligheterna att tillvarata tång har tagits bort eftersom tången som flyter iland drar till sig många insekter och andra smådjur som blir bra föda åt fåglar. Likaså har rätten som fanns i tidigare beslut att ta tillvara sand som samlats i lä vid stenmurar, försvunnit. Undantag från föreskrifterna görs inom vissa områden för betesdrift, åkerbruk och trädgårdsskötsel samt för underhåll av vissa vägar och ledningar.

B-föreskrift om vad markägaren förpliktigas tåla (7 kap. 6 § MB)

Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB har inte ingått i tidigare beslut men de har införts i det nu aktuella förslaget. Om markägarna till exempel inte själva kan ordna betesdjur ska Länsstyrelsen kunna ansvara för att området sköts på ett sådant sätt att naturvärdena bevaras. Länsstyrelsen får rätt att bedriva jakt på predatorer, anlägga våtmarker och att nyanlägga, förbättra och ändra anläggningarna för friluftslivet samt att sätta ut hotade arter för att stärka arternas möjlighet till långsiktig överlevnad i länet.

C-föreskrifter om rätten att vistas inom området (7 kap. 30 § MB)

Länsstyrelsen tydliggör beträdnadsförbudet vid Korshamn och förbättrar tillgängligheten från sydost genom att upphäva beträdnadsförbudet på den del av badstranden vid Olofsbo som ligger inom reservatet. Anledningen är att det varken finns möjlighet eller anledning att avgränsa denna del av stranden från resten av badstranden. Stenmuren som utgör gräns mellan badstranden och strandängen är däremot en tydlig skiljelinje varför beträdnadsförbudets gräns flyttas så att den följer stenmuren (se karta 5 nedan).

Det område som omfattas av beträdnadsförbud i Korshamn utvidgas så att även vattenområdet omfattas och tiden då förbudet gäller utökas. Förbud införs också mot att under fåglarnas häckningstid beträda ett område i och runt Bredvik.

När restaurering av ”Sortabäcks floe” är klar kommer beträdnadsförbud att infalla även i och runt den nya våtmarken. Beträdnadsförbudets gränser kommer att märkas ut i terrängen när restaureringen är klar.

Förbud införs mot att flyga med luftfartyg under en höjd av 500 meter över reservatet.

Förbud införs mot att samla in till exempel alger samt mot förtöjning av båt med släpkätting.

Skötselplan

Skötselplanen har uppdaterats i enlighet med beprövad erfarenhet främst när det gäller skötsel för att gynna strandhäckande fåglar och övrig biologisk mångfald i strandängar och på sandiga hedar samt med översiktliga anvisning om den planerade våtmarken.

Synnerliga skäl

Länsstyrelsen bedömer, med hänvisning till ovanstående, att synnerliga skäl föreligger för att upphäva nu gällande reservatsbeslut eftersom detta ersätts av ett nytt beslut som dels innebär ett starkare områdesskydd och dels innehåller de inskränkningar genom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ MB som krävs för att reservatet ska kunna bidra till att Sveriges internationella åtaganden rörande de fågelarter med begränsad förekomst i landet som rastar, häckar eller övervintrar inom området ska uppnå gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

Beslutets förenlighet med miljömål, riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Beslutet följer riktlinjerna för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen "Ett rikt växt och djurliv", "Hav i balans och levande kust och skärgård" och "Ett rikt odlingslandskap".

Sveriges åtagande att bevara Natura 2000- och Ramsarområdet innebär att områdets ekologiska karaktär inte får försämrats. I beslut och skötselplan har Länsstyrelsen beaktat de värden som varit grund för att området ingår i Natura 2000-nätverket samt i Våtmarkskonventionen och skötselplanen har utformats i överensstämmelse med dessa. Morups tånge är angivet som riksintresse för naturvård enligt MB 3 kap.6 §, samt som område med särskilda hushållningsbestämmelser (MB 4 kap.). Länsstyrelsen gör bedömningen att reservatsbeslutet är förenligt med bestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Länsstyrelsen bedömer vidare att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har, vid en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken funnit att föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång dessa innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Konsekvensutredning vid regelgivning

Enligt 4 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, ska länsstyrelsen vid beslut om ordningsföreskrifter formulerade med stöd av 7 kap. 30 § MB göra en konsekvensutredning av kostnadsmissiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs. Enligt 5 § samma förordning kan länsstyrelsen, om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, besluta ordningsföreskrifter utan att göra en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning av de ordningsföreskrifter som beslutas i detta ärende.

Länsstyrelsens bedömning i sammanfattning

För att de höga naturvärdena på Morups tånge ska kunna bevaras långsiktigt och utvecklas, och för att reservatet ska kunna bidra till gynnsam bevarandestatus för förekommande naturtyper och arter bedömer Länsstyrelsen att gällande beslut måste upphävas och ersättas av ett nytt beslut som innebär motsvarande och i vissa delar starkare områdesskydd. Det nya beslutet anpassas till nu gällande lagstiftning och riktlinjer. Med hänvisning till de dokumenterade, höga ornitologiska värdena i området och till att Sverige enligt olika internationella åtaganden har förbundit sig att stoppa förlusten av biologisk mångfald, bedömer Länsstyrelsen sammantaget att synnerliga skäl finns för att upphäva gällande beslut.

Bilagor

- Bilaga 1. Fastigheter och särskilda rättigheter
- Bilaga 2. Skötselplan
- Bilaga 3. Rödlistade och regionalt intressanta arter